

Kennisgroep-Doc5: Richtlijn eDNA tracks definiëren voor muskusrat monitoring steekproeven

De voorsteltrajecten voor bemonstering zijn tussen de 3 en 5 km lang. Voor waterwegen die 15 meter of breder zijn wordt aan beide oevers een traject ingetekend. De trajecten worden ingetekend in arcGIS pro en via de eDNA app zichtbaar gemaakt aan de bemonsterraars/bestrijders.

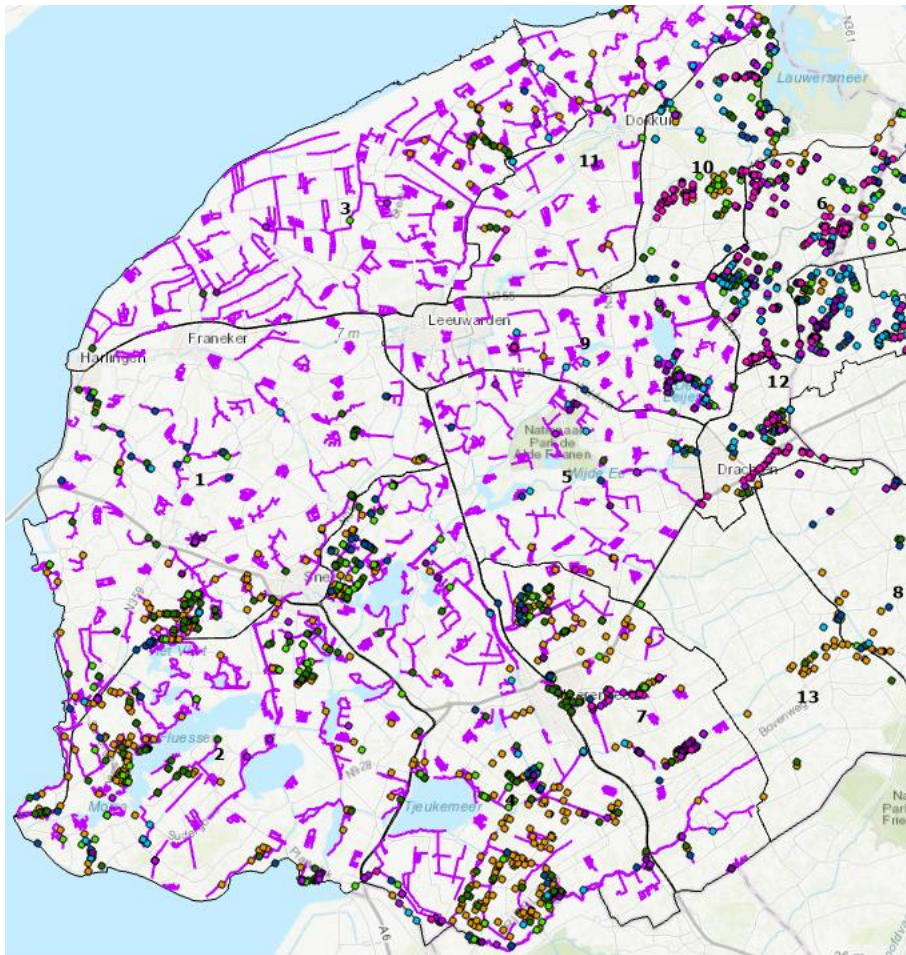
Bij het intekenen van de trajecten worden altijd waterwegen meegenomen waar in het verleden vangsten zijn geweest (Figuur 1). Hoever er teruggegaan wordt in de vangstgegevens hangt af van het aantal vangsten in de voorgaande jaren. Voor gebieden waar al jaren heel lage/geen vangsten zijn geweest kan teruggegaan worden naar jaren waar er nog een redelijk aantal vangsten waren. Voor gebieden waar recenter vangst is geweest is 3 jaar terug veelal voldoende. Naast de waterwegen waar vangsten zijn geweest worden ook waterwegen meegenomen waar geen vangsten waren, zodat er een gelijkmatige verdeling van trajecten over het gebied is.

Verschillende types waterwegen worden meegenomen in de Steekproef. Kavelsloten zijn over het algemeen de meest voorkomende waterwegen in een gebied. Deze zullen lopend of met de quad worden bemonsterd. Trajecten die met de boot/kano bemonsterd kunnen worden komen dus het minst voor. Het precieze percentage zal per gebied gaan verschillen vanwege de aard van het gebied, maar ook gebaseerd in wat voor soort waterwegen er in het verleden de meeste vangsten waren. Als er bijvoorbeeld in het verleden voornamelijk op vaarwegen gevangen was, zullen er in verhouding meer van deze trajecten ingetekend worden. Echter in deze situatie wordt er altijd voor gezorgd dat er ook kavelsloten meegenomen worden, zodat er een goede spreiding over het gebied blijft bestaan, maar ook zodat er niet een te sterke bias is naar 1 type waterweg. De schatting is dat over het algemeen 20% van de trajecten gevaren kan worden, 30% met de quad en 50% lopend bemonsterd moeten worden.

Bij het intekenen van de trajecten wordt er voor de vaartrajecten altijd rekening gehouden met het waterpeil. Voor trajecten die met de quad of lopend worden bemonsterd, wordt geprobeerd de meest logische route aan te houden, en wordt soms over peilgebieden heengegaan, omdat of ze heel klein zijn, of omdat er op de kaart barrières zijn te zien die het in het veld volgen van de waterpeilen lastig maken.

De op de kaart weergegeven situatie verschilt echter vaak van de werkelijke situatie in het veld. Daarom zijn de trajecten voorsteltrajecten, en er mag vanaf geweken worden. De situatie in het veld is namelijk leidend. Als bijvoorbeeld een (deel) kavelslot traject op een bepaald moment niet te bemonsteren is dan mag dit traject aangepast worden, of er mag als het grootste deel van het traject niet te bemonsteren is, een geheel nieuw traject in hetzelfde gebied bemonsterd worden. De monstercode en autosampler code kunnen in de eDNA app aan het oude traject gelinkt worden, met eventueel in het veld opmerking de aantekening dat ervan afgeweken is. De autosampler houdt het precies genomen traject bij, zodat als er wat opgevolgd moet worden dit aan de hand van de logfile van de autosampler kan.

Voor de steekproef wordt er afhankelijk van de classificering van het gebied (beschreven in Richtlijn inrichten drie klassen sub-gebieden). Er worden 40 of 80 trajecten ingetekend, afhankelijk van de initiële classificering van de gebieden. Grens en Binnenland 40 trajecten, Historisch leeg 80 trajecten.

Figuur 1. Deels met trajecten ingetekende kaart van het beheergebied van Wetterskip Fryslân.

De stippen zijn de vangsten van de periode 2015-2022.